

Nord – Pas-de-Calais

Krijtrotsen aan de Côte d'Opale
O. Leclercq/hemis.fr

De regio's van deze gids:

(zie de kaart aan de binnenzijde van het omslag)

1 Lille en omgeving	blz. 93
2 Flandre	blz. 155
3 Frans-Henegouwen en de Avesnois	blz. 201
4 Côte d'Opale
en de streek rond Saint-Omer	blz. 267
5 Arras en Artois	blz. 355

INHOUD

elisalocci/iStock

NIET TE MISSEN

Een keuze uit de mooiste plekjes ...6

HOOGTEPUNTEN VAN MICHELIN

De mooiste reisherinneringen.....10

REISPLANNER

Een keuze uit de mooiste routes...18

DE REIS VOORBEREIDEN

Reistips.....26

NAAR NORD – PAS-DE-CALAIS

Met de auto27

Met de trein.....27

Met het vliegtuig.....28

VOOR HET VERTREK

Klimaat29

Nuttige adressen.....29

Overnachten30

Uit eten30

NORD – PAS-DE-CALAIS VAN A TOT Z

Rubrieken

in alfabetische volgorde.....32

Fietsen en mountainbiken –

Kanoën en kajakken – Kitesurfen

– Kuren – *Longe-côte* – Parapente

– Pleziervaart – Rondleidingen –

Skiën – Souvenirs – Strandzeilen

– Thalassotherapie – Thematisch

toerisme – Toeristentrein –

Trektochten – Trektochten met

een ezel – Trektochten te paard –

Trektochten te voet – Vanuit

de lucht – Vissen in zoet water

– Vissen op zee – Vliegeren –

Watersport – Zeilen – Zwemmen

MET HET GEZIN

Bezienswaardigheden en
activiteiten voor het gezin39

MEMO

Evenementen42

Leestips.....43

Filmtips45

MEER WETEN OVER NORD-PAS-DE-CALAIS

NORD – PAS-DE-CALAIS VANDAAG

Een veerkrachtige regio48

Industrieel erfgoed48

Herstel van het

industrieel erfgoed.....51

Vernieuwende architectuur51

Economie52

HET MIJNBEEKEN

Ondergrondse winning54

Opkomst en ondergang54

GESCHIEDENIS

Chronologie56

1914-1918.....58

1940-1945.....60

TRADITIES EN LEVENSKUNST

Feesten.....62

Tradities63

Gastronomie65

Dranken67

Beroemde chef-koks.....67

KUNST EN CULTUUR

Gotiek (12de-16de eeuw)69

Na de gotiek.....70

ABC van de architectuur.....72

Militaire architectuur75

Traditionele architectuur	76
Molens	78
Dialecten	78
Beroemde personen	79

NATUUR

Landschappen	82
Flora en fauna.....	85
Milieu	87

STEDEN EN BEZIENSWAARDIGHEDEN

1 LILLE EN OMGEVING

Lille	94
Roubaix	128
Tourcoing.....	135
Villeneuve d'Ascq.....	141
Seclin	147

2 FLANDRE

Dunkerque.....	158
Gravelines	173
Bergues	178
Cassel.....	187
Bailleul.....	192

3 FRANS-HENEGOUWEN EN DE AVESNOIS

Douai	204
Saint-Amand-les-Eaux.....	218
Valenciennes.....	223
Cambrai	228
Le Cateau-Cambrésis.....	239
Avesnes-sur-Helpe.....	245
Fourmies.....	251
Le Quesnoy.....	256
Maubeuge	262

4 CÔTE D'OPALE EN DE STREEK ROND SAINT-OMER

Calais.....	270
De Côte d'Opale	283
Wimereux.....	289
Boulogne-sur-Mer	292
Hardelot-Plage	307
Le Touquet-Paris-Plage.....	310
Berck-sur-Mer	320
Montreuil-sur-Mer	324
Hesdin	332
Saint-Omer	337
Aire-sur-la-Lys.....	351

5 ARRAS EN ARTOIS

Arras	358
Lens en het mijnbekken	376
De heuvel van Notre-Dame-de-Lorette.....	389
Béthune	396
Lillers.....	404

Woordenlijst	408
Register	420
Kaarten en plattegronden	429

**RAADPLEEG VOOR
IEDERE PLAATS ONS
ADRESBOEKJE**

NIET TE MISSEN

★★★ De reis waard

★★ Een omweg waard

★ Interessant

★★★

Nausicaá

De nieuwe uitbreiding van het Centre National de la Mer biedt plaats aan het grootste aquarium van Europa, waarin meer dan 20.000 vissen zwemmen, waaronder reuzenmanta's uit Florida en hamerhaaien uit de wateren van Australië. **Zie blz. 292.**

P. Thomas/hemis.fr

★★★

La Coupole

Onder een enorme koepel in de omgeving van Saint-Omer gaat een ondergronds complex schuil, dat in de Tweede Wereldoorlog door de Duitsers is gebouwd voor de opslag en lancering van V2-raketten, waarmee Hitler Londen wilde verwoesten. **Zie blz. 344.**

O. Leclercq/hemis.fr

O. Leclercq/hemis.fr

Lille

De hoofdstad van Frans-Vlaanderen bruist als nooit te voren en verleidt haar bezoekers met tal van culturele evenementen en een druk en gezellig historisch centrum. **Zie blz. 94.**

Le Touquet-Paris-Plage

Deze chique badplaats uit het midden van de 19de eeuw is een van de populairste kustplaatsen van de streek. Er heerst een fijne retrosfeer, maar niet té: Le Touquet is ook met zijn tijd meegegaan. **Zie blz. 310.**

Y. Guichaoua/Guichaoua Photos/age fotostock

R. Soberker/Musée départemental Matisse - Le Cateau-Cambrésis

Musée Départemental Matisse

Bewonder de op twee na grootste collectie werken van de beroemde kunstenaar Henri Matisse in Le Cateau-Cambrésis. Hij legde zelf de basis voor dit museum door kort voor zijn dood 85 werken aan zijn geboortestad te schenken.

Zie blz. 239.

De heuvel van Notre-Dame-de-Lorette
A. Chicurel/hemis.fr

♥ **Snuif de zeelucht op**

tijdens een boottochtje in de haven van Dunkerque, de op twee na grootste haven van Frankrijk, waar containerschepen uit de hele wereld komen en gaan. **Zie blz. 158.**

♥ **Herdenk de soldaten**

uit vele verschillende landen die tijdens de Eerste Wereldoorlog zijn gesneuveld op de strategische locatie van Notre-Dame-de-Lorette, nu een nationale begraafplaats en een internationaal herdenkingscentrum. **Zie blz. 389.**

De tuin van het kasteel van Esquelbecq
C. Chevalier/Michelin

TOP 5 De mooiste kunstmusea

1. Palais des Beaux-Arts in Lille (blz. 95)
2. LaM in Villeneuve d'Ascq (blz. 141)
3. Musée Départemental Matisse in Le Cateau-Cambrésis (blz. 239)
4. Louvre-Lens (blz. 377)
5. La Piscine in Roubaix (blz. 129)

Deux sacs pour Lille van Gaetano Pesce in het Musée des Beaux-Arts in Lille
O. Leclercq/hemis.fr

♥ **Geniet van de carnavaleske sfeer** in de keienstraatjes van Douai, wanneer begin juli de vijf reuzen van de familie Gayant in processie door de stad worden gedragen (vader Gayant is 8,5 m hoog en weegt 370 kg!).
Zie blz. 204.

♥ **Profiteer van de permanente uitverkoop** in de fabriekswinkels van Roubaix, waar grote merken voor een zacht prijsje van de hand gaan. Of kies ervoor om chic en hip te winkelen in het Quartier des Créateurs. **Zie blz. 134.**

♥ **Beklim de twee slakkenbergen** van Loosen-Gohelle, waarvan de hellingen begroeid zijn geraakt met bomen en struiken, als symbool van de postindustriële heropleving van de streek. Het zijn de grootste steenkoolslakkenbergen van Europa.
Zie blz. 381.

♥ **Wandel over de lanen** van de Vlaamse tuinen van het kasteel van Esquelbecq en geniet van de hedendaagse kunstwerken die er zowel buiten als binnen te zien zijn.
Zie blz. 182.

Douai, Fête des Géants de Gayant
O. Leclercq/hemis.fr

REISPLANNER

Lille en omgeving

4 dagen

Route: een culturele ontdekkings-tocht in de omgeving van Lille

● Dag 1 Lille

Vieux Lille, Palais des Beaux-Arts en dan het belfort (**blz. 95**). Ga 's avonds naar een van de Maisons Folie.

● Dag 2 Roubaix

Kop koffie op de Grand'Place, het Piscine-Musée d'Art et d'Industrie (**blz. 128**), daarna winkelen (**blz. 134**).

● Dag 3 Tourcoing

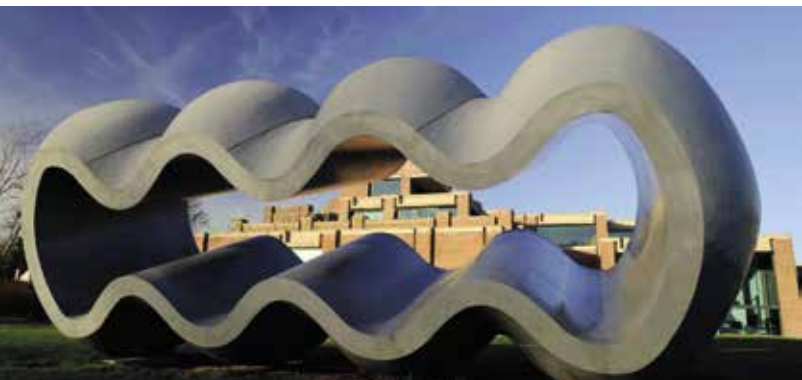
Het museum MUba Eugène-Leroy, daarna het Hospice d'Havré en het

Musée du 5 Juin 1944 (**blz 136**). Ga 's avonds naar de Studio National des Arts Contemporains (**blz. 140**).

● Dag 4 Villeneuve d'Ascq

Bezoek het LaM (**blz. 141**) en keer terug naar Lille voor het Hospice Comtesse (**blz. 101**) en de Hermitage Gantois (**blz. 109**).

Tips: overnacht in Lille om te profiteren van het nachtleven. Huur een fiets.

Een sculptuur van Richard Deacon in het LaM
R. Saberkat/hemis.fr

Reis door het mijnbekken

5 dagen

Route: 200 km langs slakkenbergen, belforten en musea

● Dag 1 Arras

Koffie op de Grand'Place (**blz. 359**), daarna een stadswandeling, een afdaling in de onderaardse gangen en een beklimming van het belfort (**blz. 360**). 's Middags naar het Musée des Beaux-Arts (**blz. 365**).

Tip: vergeet niet 's avonds de verlichte Grand'Place te bekijken.

● Dag 2 Vimy

's Ochtends naar het Mémorial National du Canada in Vimy (**blz. 392**), daarna naar de heuvel van N.-D.-de-Lorette (**blz. 389**). 's Middags naar het Louvre-Lens, een dependance van het Louvre in Parijs (**blz. 377**).

● Dag 3 Rondom Lens

Verken het mijnbekken rond Lens (**blz. 378**). 's Ochtends een wandeling over de slakkenbergen van Loos-en-Gohelle en 's middags een bezoek aan de mijnwerkerswijken en het art-decostadion en -zwembad in Bruay-la-Buissière. 's Avonds de verlichte Grand'Place in Béthune (**blz. 396**).

● Dag 4 Douai

Wandel door de stad, beklim het belfort (**blz. 205**). Bezoek dan het Musée de la Chartreuse (**blz. 207**). Bekijk 's middags de mijnwerkerswijken van Pecquencourt (**blz. 212**) en wandel naar het Étang des Argales (**blz. 214**).

● Dag 5 Lewarde

Bezoek het Centre Historique Minier de Lewarde (**blz. 211**) en 's middags het mijncomplex Arenberg (met woonwijk) in Wallers (**blz. 214**).

De slakkenbergen van Loos-en-Gohelle
Plainpicture/Lightmot/age fotostock

Nord – Pas-de-Calais van A tot Z

 Kijk voor adressen van toeristische instanties, gidsen, clubs, verenigingen enz. op de websites van de departementale en regionale toeristenbureaus (blz. 29) en van de plaatselijke toeristenbureaus (onder 'Inlichtingen' aan het begin van elke plaatsbeschrijving), of raadpleeg de 'Adresboekjes' aan het einde van de plaatsbeschrijvingen in deze gids.

FIETSEN EN MOUNTAINBIKEN

 In veel regionale treinen mag u de fiets gratis meenemen.

Federaties

Fédération Française de Cyclo-tourisme – ☎ 01 56 20 88 88 - www.ffct.org. Informatie en suggesties voor toer- en mountainbiketochten. De federatie geeft ook het tijdschrift *Cyclotourisme* uit.

Ligue Régionale de Cyclotourisme du Nord - Pas-de-Calais – www.ffct5962.com.

Fédération Française de Cyclisme – ☎ 08 11 04 05 55 - www.ffc.fr. Geeft elk jaar een gratis gids uit met daarin meer dan 60.000 km aan gemarkeerde mountainbikeroutes.

<http://sitesvtt.ffc.fr> – Informatie over door de FFC gemarkeerde onverharde fietspaden in Nord – Pas-de-Calais, bijvoorbeeld in de Val-Joly (blz. 253).

Lille-Hardelot – *Mei* - www.lille-hardelot.com. Een van de grootste fietsevenementen van Frankrijk. Over een parcours van 158 km zetten zo'n 7000 amateurfietsers koers naar de Côte d'Opale in een soort van vierdaagse.

Herinneringen aan de Eerste Wereldoorlog in de Artois –

Download gratis routes via www.cheminsdememoire-nordpasdecalais.fr, inclusief een routekaart en veel extra informatie over de zestien locaties uit de Eerste Wereldoorlog (1914-1918) die de route passeert.

La Côte d'Opale à Vélo –

Fietstochten van twee tot tien dagen langs de mooiste plekken tussen de Cap Blanc-Nez en de Baie de Somme. www.france-randonnee.fr.

GOLF

De 24 golfbanen in Nord – Pas-de-Calais liggen in een aangename, groene en glooiende omgeving, omringd door bossen of op open terreinen langs de kust.

Fédération Française de Golf – ☎ 01 41 49 77 00 - www.ffgolf.org. Adressen en kenmerken van de verschillende golfbanen.

KANOËN EN KAJAKKEN

In rivieren

De **kano** (oorspronkelijk uit Canada afkomstig) wordt met een enkele roeispaan voortbewogen, terwijl de **kajak** (afkomstig van de eskimo's) een dubbele roeispaan heeft. Beide zijn ideaal voor een gezinsuitje.

Op zee

De uitrusting verschilt enigszins van een rivierkajak. U mag niet verder dan een zeemijl (1852 m) uit de kust en het is raadzaam om een gedegen kennis van de zee te hebben. Ook is het verstandig de eerste tochten met een ervaren kajaker te maken.

Fédération Française de Canoë-Kayak

– ☎ 01 45 11 08 50 - www.ffck.org. De federatie geeft samen met het IGN een kaart uit, *Rivières de France*, waarop alle bevaarbare waterwegen staan aangegeven.

KITESURFEN

De 120 km lange Côte d'Opale is vanwege de uitzonderlijk goede windomstandigheden ideaal voor deze sport. Er zijn negen toplocaties, waaronder Dunkerque, Wissant en Le Touquet.

Fédération Française de Vol Libre

– 🌀 Zie 'Parapente'.

KUREN

Als het gaat om kuren kan de regio niet concurreren met streken in de Alpen of de Auvergne, maar in het kuurstadje **Saint-Amand-les-Eaux** worden problemen met de luchtwegen en gewrichten met succes behandeld.

Chaîne Thermale du Soleil de Saint-Amand-les-Eaux – ☎ 03 27 48 25 00 - www.chainethermale.fr - maart-nov.

LONGE-CÔTE

In 2005 ontwikkelde een roeitrainer het *longe-côte*: wandelen/waden door de zee, eventueel met behulp van een peddel, waarbij het water tot borsthoogte reikt. Zo kun je de spieren trainen zonder de gewrichten te belasten. Veel watersportcentra langs de kust bieden deze activiteit aan.

Comité National des Sentiers Bleus – www.sentiersbleus.fr.

PARAPENTE

Parapenters kunnen hun hobby beoefenen bij de duinen en kliffen langs de kust. *Soaring* is een techniek waarbij de parapenter gebruikmaakt van de thermiek die langs de hellingen ontstaat. Een

tandenvlucht en dan een eerste eigen vlucht zorgen voor een unieke ervaring. Let op: om de natuurwaarden te beschermen zijn er langs de Côte d'Opale strikte reglementen voor parapenters.

Fédération Française de Vol Libre

– ☎ 04 97 03 82 82 - <http://federation.ffvl.fr>.

Club-École de Parapente du Nord – www.razmotte.org.

PLEZIERVAART**Rivieren en kanalen**

De circa 680 km aan rivieren en kanalen waren vroeger voorbehouden aan de beroepsvaart, maar nu kunnen ook pleziervaarders de regio via deze vaarwegen verkennen. De belangrijkste zijn de Deûle, Scarpe, Lys (Leie), Aa, Sensée en Schelde (Escaut). Halluin, Wambrechies en Saint-Amand-les-Eaux zijn de voornaamste rivierhavens.

Vaarwegen in Frankrijk – www.nordpasdecalais.vnf.fr.

Overzicht van jachthavens langs rivieren en andere nuttige informatie over het varen.

Verhuur van houseboats

Houseboats, doorgaans ingericht voor 6-8 personen, vormen een unieke manier om de kanalen te verkennen. Ze worden per dag, weekend of week verhuurd, in het seizoen eventueel met bemanning. Inlichtingen in het kantoor van de havenmeester.

Zee

Langs de kust van Nord – Pas-de-Calais liggen vijf jachthavens met in totaal 2300 ligplaatsen: Dunkerque, Gravelines, Calais, Boulogne-sur-Mer en Étaples-sur-Mer.

🌀 www.plaisance-opale.com.

RONDLEIDINGEN

De toeristenbureaus organiseren in de zomer rondleidingen en soms thematische excursies.

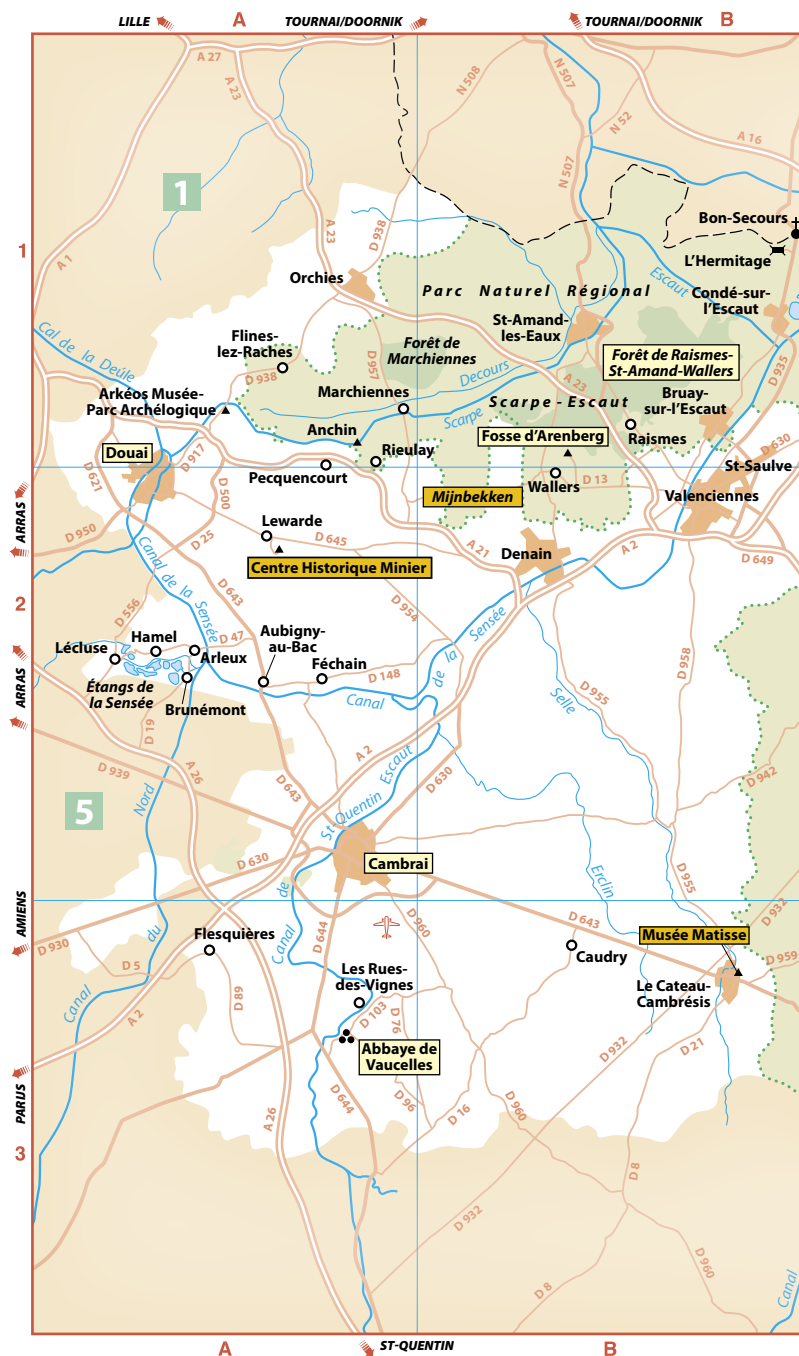

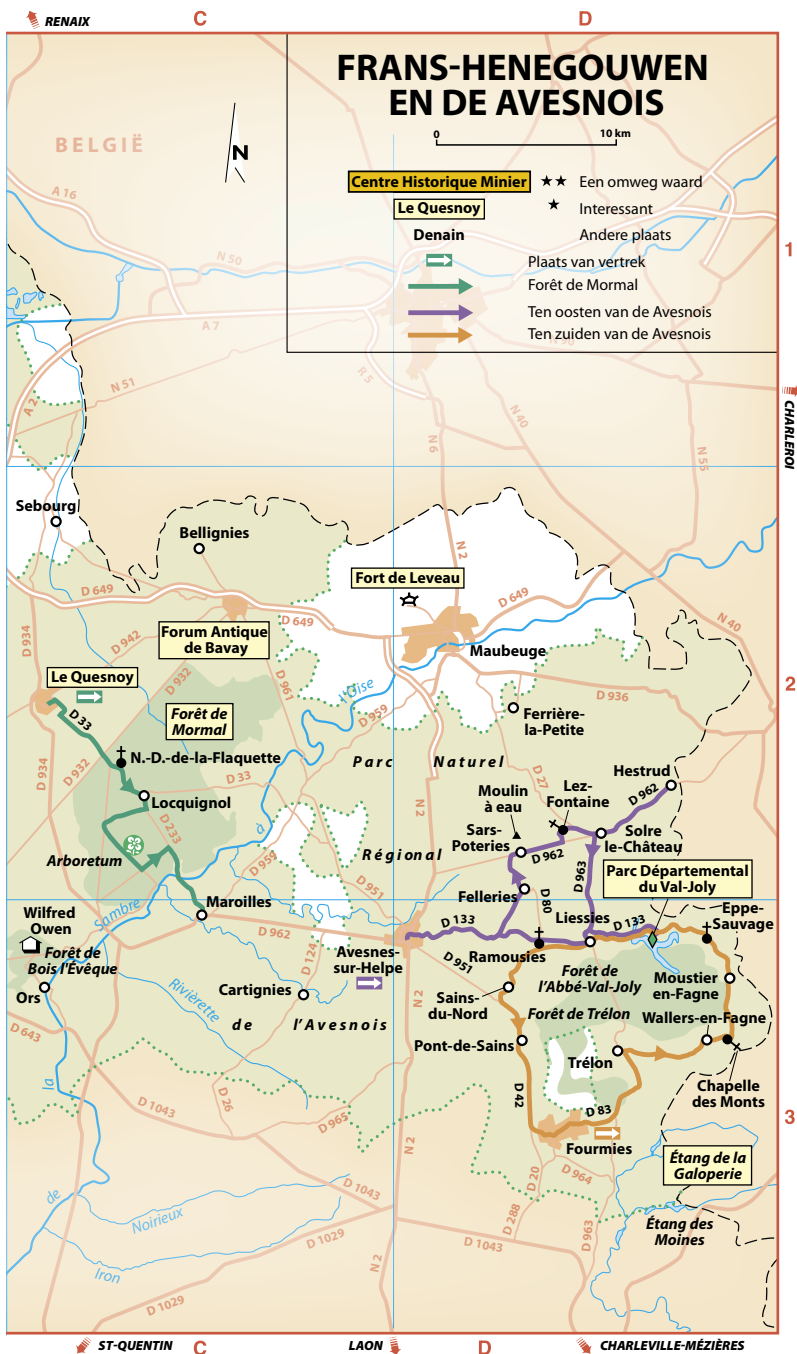
Frans- Henegouwen en de Avesnois **3**

Michelinkaart 302 – Nord (59)

 DOUAI ★	204
Ten oosten van Douai:	
 SAINT-AMAND-LES-EAUX	218
 VALENCIENNES	223
Ten zuiden van Douai:	
 CAMBRAI ★	228
 LE CATEAU-CAMBRÉSIS	239
 AVESNES-SUR-HELPE EN RONDRIT	245
 FOURMIES EN RONDRIT	251
 LE QUESNOY ★ EN RONDRIT	256
Ten oosten van Douai:	
 MAUBEUGE	262

FRANS-HENEGOUWEN EN DE AVESNOIS

Douai

Dowaai

39.989 inwoners – Nord (59)

Douai, het oude centrum van de mijnstreek, heeft huizen uit de 18de eeuw en de aristocratische allure die Balzac beschreef in *La Recherche de l'absolu*. De rustige oevers van de Scarpe nodigen uit tot wandelen, net zoals de hellende keienstraatjes in de oude wijken. Begin juli komt Gayant, de beroemde reus, hierdoorheen op het geluid van de tamboer.

ADRESBOEKJE: BLZ. 216

Overnachten, uit eten, winkelen, sport en ontspanning enz.

INLICHTINGEN

Toeristenbureau – 70 pl. d'Armes - 59500 Douai - ☎ 03 27 88 26 79 - www.visitez-douai.fr - 10.00-13.00, 14.00-18.00, ma 14.00-18.00 u - *gesl. 1 jan., 25 dec., ma volgend op Dag van het Erfgoed.*

Rondleiding – ☎ 03 27 88 26 79 - www.visitez-douai.fr - april-sept.: zo 15.30 u; rest v.h. jaar: 1 zo per maand 15.30 u - € 6 (kind € 4). Het toeristenbureau biedt rondleidingen met gids aan (2 uur) rond verschillende thema's, vraag inlichtingen.

Audiogidsen – ☎ 03 27 88 26 79 - www.visitez-douai.fr - ♿ - € 4 (kind € 3) - voor 1 parcours. Het toeristenbureau heeft vijf thematische wandelingen uitgezet.

LIGGING

Regiokaart A1-2 (blz. 202). Er is een ringweg rond Douai. De stad is bereikbaar via de D643 en D621, de D500, A21 of D645.

AANRADERS

Het Musée de la Chartreuse, de beklimming van het belfort, het Centre Historique Minier van Lewarde.

PLANNING

De reuzen gaan in het weekend na 5 juli op pad en dwalen vijf dagen door de stad.

MET KINDEREN

Attracties in het belfort, Centre historique minier de Lewarde, Musée de la Chartreuse; Arkéos; en een wandeling om het Étang des Argales.

Wandelen Plattegrond (blz. 207)

 Wandelroute in groen aangegeven op de plattegrond op blz. 207. Ga uit van 2 uur. Vertrek bij de **Porte de Valenciennes**, gotisch aan de ene zijde (15de eeuw) en classicistisch aan de andere (18de eeuw). Ernaast liggen het **Hôpital Général** (18de eeuw), gebouwd onder Lodewijk XV, en de Église Notre-Dame.

Église Notre-Dame B2

De kerk stond ooit tegen de stadsmuur. Het schip van zandsteen en baksteen is 13de-eeuws. Het gotische koor met vijf traveeën heeft spitsbooggewelven met natuurstenen ribben en bakstenen troggewelven. De apsis heeft vensters met lancetbogen. Het beeld van treurdichteres **Marceline Desbordes-Valmore** (1786-1859) in de koorsluiting is van A. Bouquillon.

Douai, feest van Gayant
O. Leclercq/hemis.fr

Ga terug naar de Place d'Armes, die met zijn terrassen en waterpartijen deels voetgangersgebied is. Het **Hôtel du Dauphin** is het enige 18de-eeuwse huis dat nog over is op het plein en herbergt het toeristenbureau. Op de façade prijken trofee-ornamenten.

Ga de Rue de la Mairie in.

★ Hôtel de Ville en belfort B2

70 pl. d'Armes - ☎ 03 27 88 26 79 - www.visitez-douai.fr - rondleidingen (1 uur) juli-aug.: 10.30, 11.30, 15.00, 16.30, 17.30 u; rest v.h. jaar: 10.30, 11.30, 15.00 en 16.30, ma (beh. feestd.) 15.00, 16.30 u - gesl. 1 jan., 25 dec. - € 6 (tot 6 jaar € 4) - vertrek vanaf het toeristenbureau. Gekostumeerd bezoek mogelijk voor kinderen.

De bouw van dit gotische complex aan de voet van het sombere belfort begon in 1380 en werd met onderbrekingen hervat tussen 1471 en 1873.

Binnen vindt u de lakenhal, de gotische raadzaal, de kapel (later 'vestibule d'honneur', de salon blanc met 18de-eeuws houtwerk en de feestzaal.

👤 **Belfort** – R. de la Mairie - ☎ 03 27 88 26 79 - www.visitez-douai.fr - rondleidingen (1 uur) juli-aug.: 10.30, 11.30, 15.00, 16.30, 17.30 u; rest v.h. jaar: 10.30, 11.30, 15.00, 16.30 u - gesl. 1 jan., 25 dec. - € 6 (kind € 4) - elke za (buiten schoolvak.) van 10.45 tot 11.30 u geven de beiaardiers van de stad concerten – carillonfestival juni-sept., programma beschikbaar in mei.

🌀 Via een interactieve tafel kunnen bezoekers zich verdiepen in de geschiedenis van de stad en de belforten van de regio, geklasseerd als Unesco-werelderfgoed.

CENTRUM VAN INDUSTRIE EN RECHTSPRAAK

De stad heeft de op één na grootste rivierhaven van Frankrijk en veel belangrijke industrie (metaalbewerking, chemie, levensmiddelen), een vestiging van de staatsdrukkerij en een binnenvaartvrachtbeurs. Het hof van beroep is opvolger van het 'parlement' (provinciaal gerechtshof) dat hier van 1714 tot de Revolutie zetelde. Veel instellingen kwamen voort uit de universiteit, die in 1562 werd opgericht en in 1887 verhuisde naar Lille.

FRANS-HENEGOUWEN EN DE AVESNOIS

Het belfort kwam gereed in 1410. De beklimming brengt u naar een platform op 40 m hoogte. Het bovenste stuk (58 m), met torentjes, venstertjes, pinakels en windhaantjes, wordt bekroond door een leeuw van Vlaanderen. Het huidige **carillon** (62 klokken) op de vierde verdieping verving het klokkenspel dat in 1917 door de Duitsers werd verwoest. Op het hele uur wordt *Les Puritains d'Écosse* gespeeld, op het halfuur een barcarolle en op de kwartieren enkele maten uit het wijsje van Gayant.

🌀 Sinds 2014 kunt u zich dankzij een interactieve multimedia-expositie verdiepen in de geschiedenis van de stad en de belforten van Frans-Vlaanderen. *Ga via de overwelfde doorgang en de binnenplaats van het stadhuis naar de Rue de l'Université.*

Deze straat loopt voorbij de 17de-eeuwse **bank van lening**, die nu een voedingsmiddelenlaboratorium is (Lycée agricole de Wagnonville). Dan bereikt u het **theater** (18de eeuw), waarvan de gevel in de 19de eeuw is gerenoveerd.

Rue de la Comédie AB2

Het **Hôtel d'Aoust** rechts is een mooi Lodewijk XV-gebouw, waarvan de deur een rocailleversiering heeft. De gevel aan de binnenplaats is versierd met allegorische beelden van de vier jaargetijden.

Rue des Foulons AB2

De straatnaam ('Vollerstraat') herinnert aan de activiteiten van de middeleeuwse lakenfabrikanten. Links staan 18de-eeuwse huizen. Het **Hôtel de la Tramerie** op nr. 132 is gebouwd in Louis XIII-stijl.

Ga via de overwelfde passage en de stadhuisbinnenplaats naar Rue de l'Université. Deze straat passeert het **pandjeshuis** (17de eeuw), verbouwd tot agrofoodlaboratorium (van de landbouwschool van Wagnonville). U komt dan bij het **theater** (18de eeuw), waarvan de gevel in de 19de eeuw is gerenoveerd.

Palais de Justice B2

Place Charles-de-Pollinchove - ☎ 03 27 88 26 79 - www.visitez-douai.fr - rondleidingen op afspraak (1 uur) (identiteitsbewijs verplicht; 1 uur) half juli-eind aug.: vr 15.30 u; rest v.h. jaar: vraag inl. - € 5 (kind € 3,50).

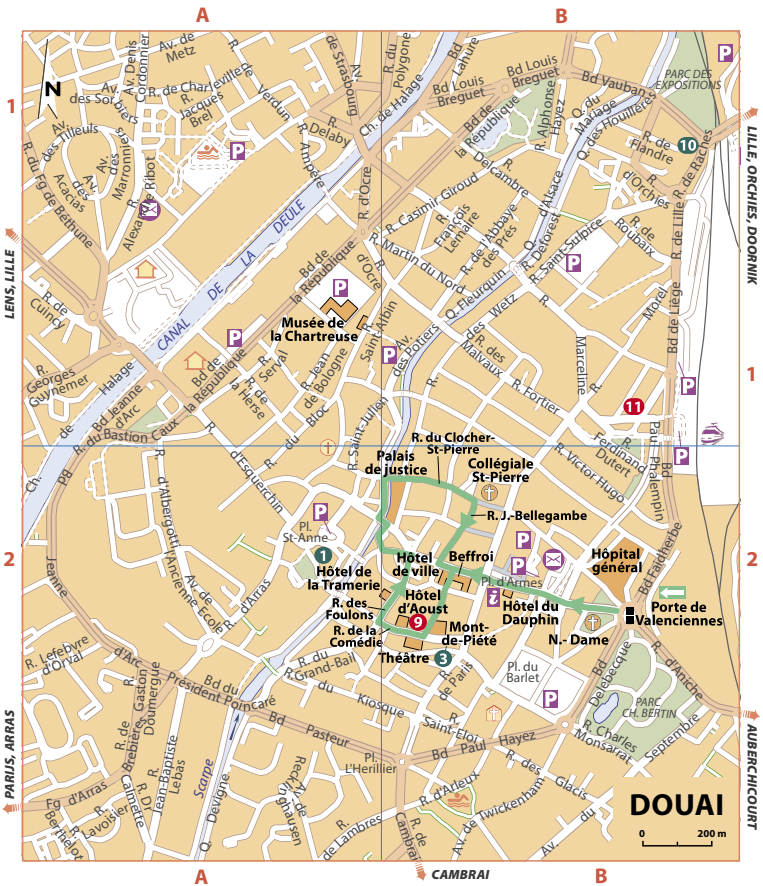
Dit gebouw (16de eeuw, herbouwd 18de eeuw) herbergde de monniken van de abdij van Marchiennes. Vanaf 1714 sprak het Parlement de Flandre er recht. De ingangsfacade met het strenge portaal is onder Lodewijk XVI verbouwd door Lequeux uit Lille. In de gevangenis waaruit Vidocq ontsnapte (*toegang via de kade*) bevinden zich nu maquettes: geschiedenis van de stad en het justitiepaleis. De **Grande Chambre du Parlement** (1762) op de eerste verdieping heeft een marmeren haard, bewerkte Louis XV-lambriseringen, een portret van Lodewijk XIV en allegorische doeken van Nicolas Brenet (1769).

Volg de Scarpe terug en neem dan de Rue du Clocher-St-Pierre en ga rechtdoor verder.

Collégiale Saint-Pierre B2

Deze voormalige kapittelkerk is een van de grootste kerken in Noord-Frankrijk. Aan de linkerkant zijn de belangrijkste delen te zien: een klokkentoren van natuursteen (16de-17de eeuw), het schip en het koor van baksteen versierd met natuursteen en de apsiskapel met een bolvormig dak (18de eeuw). Het **koor**, dat net zo lang is als het schip, was bestemd voor de kanunniken en de rechters van het parlement. Let op de orgelkast (18de eeuw) uit de abdij van Anchin en, in het zuidertransept, op drie doeken (18de eeuw) van Deshayes en Ménageot.

Sla rechtsaf naar de Rue Jean-Bellegambe.

OVERNACHTEN

- Hôtel Ibis..... 1
Hôtel Volubilis..... 10

Maison d'hôte du Théâtre... 3

UIT ETEN

- La Prévert..... 9
Le P'tit Nicolas..... 11

Rue Jean Bellegambe B2

Links ziet u een winkelpui in art-nouveaustijl, gedecoreerd met zonnebloemen, en op nr. 5 staat het geboortehuis van de schilder H.-E. Cross (1856-1910).

Bezichtigen Plattegrond (volgende blz.)

★★ Musée de la Chartreuse Plattegrond (blz. 207)

130 r. des Chartreux - ☎ 03 27 71 38 80 - www.museedelachartreuse.fr - ♿ - 10.00-12.00, 14.00-18.00 u - gesl. di, bep. feestd. - € 4,70 (tot 18 jaar gratis) - gratis 1ste zo v.d. maand - rondleidingen mogelijk (1.30 uur) 1ste en 3de zo v.d. maand 16.00 u.

👥 Het vroegere kartuizerklooster is een mooi complex uit de 16de tot 18de eeuw. Het Hôtel d'Abancourt (1559), links, met ronde toren, werd door Jacques d'Abancourt in renaissancestijl gebouwd met natuursteen en baksteen. In 1608 voegde Jean de Montmorency een gebouw toe in dezelfde stijl met een

FRANS-HENEGOUWEN EN DE AVESNOIS

vierkante toren. De kartuizers betrokken het in de 17de eeuw en bouwden de kleine kloostergang, de refter, de kapittelzaal, het priorgebouw en de kapel. De grote kloostergang en de monnikscellen zijn in de 19de eeuw gesloopt. De restauratie werd afgerond met het toegangsportaal en de kapel.

In het **museum** zijn 16de-eeuwse retabels te zien (*zaal 2*) uit de abdijen van Marchiennes, Anchin en Flines: het *Polyptiek van Marchiennes* van Van Scorel (Utrechtse school) met St-Jacob en St-Stefanus, het **Polyptiek van Anchin** van Bellegambe toont naargelang de luiken open of dicht zijn de *Aanbedding van het Kruis* of de *Aanbedding van de heilige Drie-eenheid*.

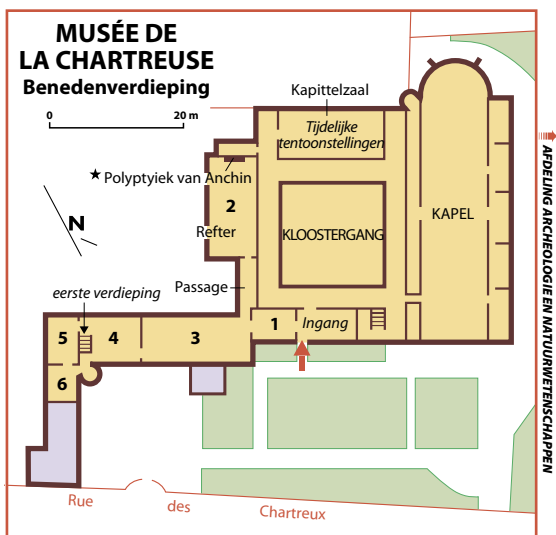
Zaal 3 toont Italiaanse renaissanceschilderkunst van Veronese, Vasari en Morandini, *De geseling van Christus* van Lodovico Carraci, een bijzonder intens werk met veel clair-obscur, en *De verloochening van Petrus*, een doek in de stijl van Caravaggio door de zogeheten 'Pensionante del Saraceni'. De bronzen *Venus van Castello* is van Jean Boulogne, een beeldhouwer en architect die in 1529 in Douai werd geboren en als 'Giambologna' vooral in Rome en Florence werkte. Na de reliëfplattegrond van Douai (1709) en de Vlaamse en Hollandse maniëristen (16de eeuw, *zalen 4 tot 6*) volgt de eerste verdieping.

Werken van Rubens (*Ceres en Pan*) en Jordaens (*Hoofd*), landschappen van Ruisdael, Momper en Govaerts, een interessante reeks kleine Hollandse meesters uit de 17de eeuw naast werk van de Franse school (17de-18de eeuw), miskende meesterwerken uit de 19de eeuw en enkele impressionisten hangen in **zaal 7-12**. In de **zalen 13 en 14** vindt u kunst uit Douai (19de en 20ste eeuw).

Ga terug naar de benedenverdieping.

De **kloostergang** is classicistisch (1663) maar heeft spitsbooggewelven. Hij combineert op harmonieuze wijze metselwerk van roze baksteen met de witte natuursteen van de ribben en de gebeeldhouwde randen van barokmotieven. Een rode cabine van Buren (*in renovatie tijdens het schrijven van de gids*) is midden in de kloostergang geïnstalleerd, wat verrassende kleur-, licht- en transparantie-effecten veroorzaakt.

De prachtige **kapel**, stralend met haar 24 m hoogte en zichtbaar gelaten kapconstructie, herbergt de verzameling sculpturen: inclusief de *Verloren zoon* van

Roemrijk Douai

JEAN BELLEGAMBE (1470-1534)

Deze kunstenaar, die zijn leven in Douai lijkt te hebben doorgebracht, is een boeiende en veelzijdige persoonlijkheid. Zijn werk is een combinatie van gotiek (religieuze onderwerpen met veel aandacht voor detail en harmonieuze kleuren) en de Italiaanse renaissance (versiering met zuilen, pilaren, schelpen en guirlandes). Het verbindt het objectieve en ongedwongen Vlaamse realisme met het intellectualisme van de Franse school. Bellegambe schilderde voor abdijen in het Scarpedal. In zijn werk zijn plaatsen en monumenten uit de streek terug te vinden: het belfort, de poorten van Douai, de torens van de abdijkerk van Anchin, het bos van Flines, en landschappen van de Scarpe en de Sensée.

STAD VAN REUZEN

Douai, dat in handen was van de graaf van Vlaanderen, Maximiliaan van Oostenrijk, ontsnapte op 16 juni 1479 aan een inname door de Fransen: de inwoners schreven hun succes toe aan St-Maurandus, de beschermheilige van de stad. Als dank organiseerden zij een jaarlijkse processie te zijner ere. In 1530, nadat er vrede was gesloten met Frankrijk, organiseerde Douai een nog plechtiger processie. Elk gilde leverde een kar met symbolische personages. De mandenmakers, die voorwerpen van wilgentenen produceerden, maakten in 1530 een Gayant (Picardisch voor 'reus'). Het jaar daarop schonken fruithandelaren hem een vrouw. Later volgden er kinderen.

De metamorfosen van Gayant

In 1770 verbood de bisschop van Arras de processie, omdat deze een Franse nederlaag vierde, en verving haar door een andere, ter ere van de aankomst van de Fransen in Douai op 6 juli 1667. De reuzen herleefden in 1778, maar de Franse Revolutie gooide weer roet in het eten. In 1801 verschenen ze opnieuw en twintig jaar later kregen ze hun huidige kostuums. In 1918 en 1944 werden ze vernietigd, maar zijn beide keren in ere hersteld. De figuren zijn al eeuwenlang dezelfde: Gayant père (8,5 m en 370 kilo), de oudste (1530) en populairste in de Nord, zijn vrouw Marie Cagenon (6,25 m en slechts 250 kilo) en hun kinderen Jacquot, Fillon en Binbin. Inwoners van Douai noemen zichzelf 'kinderen van Gayant'.

STAD VAN CARILLONS

Douai is de Franse hoofdstad van het **carillon** en bezit een van de belangrijkste carillongroepen van Europa met zijn twee klokkenspelen: één in het belfort (62 klokken) en een ander dat mobiel is (53 klokken) en door Frankrijk rondreist. In Douai bevindt zich een carillonschool, die is opgericht en wordt geleid door Stefano Colletti.

🕒 Festival de Carillon van mei tot september.

DOUAI: ADRESBOEKJE

OVERNACHTEN

GOEDKOOP

1 Hôtel Ibis – A2 - Pl. St-Âmé -
 ☎ 03 27 87 27 27 - www.ibis.com -
 📍 🚻 📶 - 42 kamers vanaf € 62 -
 ☎ € 9,90. De Ibis-standaard in een
 historisch gebouw. Deze 16de- en
 18de-eeuwse huizen herbergen
 functionele kamers van verschil-
 lende grootte; balken en dak-
 kamers op de derde etage.

DOORSNEEPRIJZEN

3 Maison d'hôte du Théâtre –
 B2 - 72 r. Alfred-Trannin - ☎ 06 75 01
 99 21 - www.maison-douai.fr - 📶 -
 gesl. aug. - 4 kamers € 80 ☎. In dit
 mooie 18de-eeuwse familiehuus
 wordt u hartelijk ontvangen door
 Benoît Caillaux. De kamers zijn
 comfortabel en aardig gedeco-
 reerd met verschillende thema's.
 De kamer van de dichters herin-
 nert aan het verblijf van Rimbaud
 in Douai. Onder de mooie bloe-
 mentuin is een bunker ingegraven.

10 Hôtel Volubilis – B1 -
 Bd Vauban - ☎ 03 27 88 00 11 -
www.hotel-volubilis.fr - 📍 🚻 -
 55 kamers € 70/95 - ☎ € 11. Een
 gerieflijk standaardhotel, 10 min.
 lopen van het treinstation van
 Douai. Onberispelijk beddengoed
 en zeer geluiddichte kamers.

UIT ETEN

DOORSNEEPRIJZEN

9 Le Prévert – B2 - 28 r. de la
 Comédie - ☎ 03 27 98 59 51 - ma-
 za-middag vanaf 12.00, ma en do-
 za-avond vanaf 19.00 u - dagschotel
 € 10,50. Een estaminet in Douai,
 tegenover het theater, waar de
 patron af en toe graag een deuntje
 zingt. Eens per maand zangavond.

11 Le P'tit Nicolas – B1 - 81 av.
 Georges-Clemenceau - ☎ 03 27 87
 39 61 - www.leptitnicolas.com - 🚻 -

12.00-14.30, 19.00-21.30 u - gesl. zo-
 ma - menu € 19/44. Dit fijnproevers-
 restaurant serveert geraffineerde
 traditionele gerechten in een stijl-
 volle eetzaal.

In het mijnbekken

GOEDKOOP

Le Briquet – In het Centre histori-
 que minier - 59287 Lewarde - 8 km
 van Douai via D645 - ☎ 03 27 95
 82 82 - www.chm-lewarde.com - 📍
 🚻 - gesl. jan., 1 mei, 25 dec. - lunch-
 menu € 13,90 - à la carte € 15/20.

Onder de welwillende blik van
 St.-Barbara, beschermheilige van
 mijnwerkers, kunt u tijdens het be-
 zoek pauzeren in de oude zagerij
 van de mijn. Op het menu staat
 niet de 'briquet' (lunchhap van de
 mijnwerkers), maar regionaal geïn-
 spireerde gerechten.

Auberge des Cigognes

– 121 r. Jean-Jaurès - 59135 Wallers -
 ☎ 03 27 35 67 02 - [www.auberge-
 des-cigognes.fr](http://www.auberge-

 des-cigognes.fr) - ma-vr-middag,
 za, zo op reserv. - menu € 17. In de
 grote zaal prijken tientallen pot-
 ten en karaffen in alle soorten en
 maten, en u kijkt uit op een tuin.
 Zelfgemaakte gerechten, preten-
 tieloos en voor het hele gezin. De
 herberg, die sinds 1965 bestaat,
 diende als een kantine voor de
 filmploeg van *Germinal*.

WAT MEER LUXE

Auberge de la Croix ou Pile –
 R. du Bon-Ballon - 59310 Beuvry-la-
 Forêt - ☎ 03 20 71 71 87 - [www.
 lacroixoupile.fr](http://www.

 lacroixoupile.fr) - 8.00-20.30, vr-za
 8.00-0.30 u - gesl. di - € 32,90/
 34,90. Deze mooie herberg ligt
 in het hart van het Forêt de
 Marchiennes en serveert traditio-
 nele en gastronomische gerechten.

WINKELN

Marché place St-Âmé – A2 - Pl.
 St-Âmé - za-morgen. De Douaisiens

komen voor goede lokale producten, en een aperitiefje (met oesters) in de Bar de l'Espérance, waar het zaterdagochtend stormloopt.

Une histoire de goûts – B2 - 54 r. de la Mairie - ☎ 03 27 98 92 38 - www.unehistoiredegouts.fr - di-za 10.30-13.00 u en 14.30-19.00 u. Deze delicatessenzaak, tegenover het belfort, biedt een scherpe selectie van streekproducten: lokale bieren, terrines en bereide gerechten, speculaas, jam. Resultaat: een heerlijke gourmetmand!

Aux Délices – B2 - 68 r. de la Mairie - ☎ 03 27 88 69 19 - 9.30-12.30, 14.30-19.00 u - *gesl. zo en ma-ochtend en van 1 juli tot 20 aug.* Deze banketbakker resideert sinds 1910 tegenover het belfort van Douai. U vindt er heerlijke lokale specialiteiten: gayantine, karamel op smaak gebracht met witlof; cœurs de Ch'ti, pralines met amandelen die sprankelend worden aan het einde van het proeven.

UITGAAN

Les Grès – A2 - 2 pl. St-Âmé - ☎ 03 27 86 83 53 - 17.00-1.00, vr 17.00-2.00, za 17.00-3.00 - *gesl. 1 jan., 24-25 en 31 dec.* Deze leuke pub heeft een luifel met dakpannen boven de bar, afgezaagde boomstammen als tafels, een oude haard die bij de eerste kou wordt aangestoken en bakstenen muren. Darts en schaken.

Le 32 – B2 - 32 pl. du Barlet - ☎ 03 27 80 00 15 - *dag. 16.00-0.00 u (vr 1.00, za 2.00 u).* De aanwezigheid van deze aangename tuin zou u niet vermoeden achter de enorme koetspoort. Het is een heerlijke plek om een aperitief te drinken, met een plankje met hapjes erbij. Een zeer geliefd adres voor de Douaisiens!

L'Hippodrome – B2 - Pl. du Barlet - ☎ 09 71 00 56 78 - www.tandem-arrasdouai.eu - *kaartverkoop: dag. beh. zo-ma 14.00-18.45 u - *gesl. juli-aug., 25 dec.-1 jan., 1 mei.** Dit twaalfhoekige, nationale podium past zich aan de voorstellingen aan (het is ook een bioscoop voor kunstzinnige en experimentele films). Dankzij de gedurfde programmering (van klassieke stukken tot technofeesten) wordt dit levendige theater goed bezocht.

SPORT EN ONTSPANNING

Les bateaux-promenade du Vieux Douai – Place Charles-de-Pollinchove - ☎ 03 27 88 26 79 - www.douaitourisme.fr - *rondleidingen (30 min.) juli-aug.: wo-zo, feestd. 15.00-18.30, vertrek iedere 30 min.; mei-juni en sept.: za-zo, feestd. 15.00-18.30 u - € 6 (tot 19 jaar € 4) - € 8,50 kaartje inclusief bezoek belfort, Parlement de Flandre of stadsrondleiding € 8,50.*

In de omgeving

Loisiparc – R. de la plage - 59265 Aubigny-au-Bac - ☎ 03 27 99 21 35 - www.douaisis-agglo.com - ♿ - *juli-aug.: 10.00-19.00 u; juni: za-zo 11.00-18.00 u; 1ste helft sept.: zo 11.00-18.00 u.* Waterfiets, opblaas speelgoed, minigolf, zwembad. Alles wordt hier gedaan om voor uw plezier te zorgen.

EVENEMENTEN

Festival de Carillons – Van mei tot september zijn er concerten op het klokkenspel van het stadhuis.

Fête des Gayants – Het reuzengezinnen paradeert door de stad, zondag na 5 juli.

Lookfeest – Arleux, eerste weekend van september.

Vertaling	Harry Bunk, Frans Lueb, Karin Snoep, Eric Stribbos
Eindredactie	Frans van der Heijden
Opmaak	Asterisk*, Amsterdam
Omslagfoto	Pecold/Shutterstock.com
Oorspronkelijke titel	Guide Vert Nord – Pas-de-Calais
Oorspronkelijke uitgever	Michelin, Parijs
Uitgevers	Philippe Orain (Michelin, Parijs) Lieven Defour (Lannoo, Tielt)
Hoofdreductie	Lucie Fontaine
Redactie	Martin Balédent, Julien Bourbiaux, Mélanie Cornière, Grace Coston, Sophie Fréret, Élodie Ganneau, Guylaine Idoux, Florence Picquot, Kathleen Quilliec
Grafisch ontwerp	Christelle Le Déan, Sandro Borel
Omslagontwerp	Keppie&Keppie, Varsenare
Cartografie	Iulia-Elena Costache, Maria-Mirabela Dumbrăveanu, Andreea-Karina Gruia, Patrick Matyja, Florica Paizs Stadsplattegronden: © MICHELIN en © 2006-2017 TomTom. All rights reserved.
Met dank aan	Maria Gaspar, Sophie Roques, Bénédicte Lathes, Isabelle Foucault, Marion Desvignes-Canonne, Bogdan Gheorghiu, Cristian Catona, Hervé Dubois, Pascal Grougon

© Michelin

© Cartografie: Michelin

© Nederlandse tekst: Uitgeverij Lannoo, nv, Tielt, 2020

Het redactieteam heeft de grootste zorg besteed aan de samenstelling en de controle van deze gids. Maar omdat de gegevens voortdurend gewijzigd worden, moet de praktische informatie (prijzen, adressen, bezoeken, telefoonnummers, bezienswaardigheden, internetadressen) worden beschouwd als een aanwijzing. Het is dan ook best mogelijk dat bepaalde info bij het verschijnen van deze gids niet helemaal correct of volledig is. Wij kunnen daar niet verantwoordelijk voor worden gesteld.

Deze gids bestaat voor en door u; u bewijst ons dan ook een grote dienst door eventuele tekortkomingen of vergissingen te melden. Aarzel niet om ons uw opmerkingen en suggesties over de inhoud van deze gids mee te delen. Bij een eerstvolgende bijgewerkte editie zullen wij daar rekening mee houden.

Contactadres

De Groene Reisgids
Uitgeverij Lannoo
Kasteelstraat 97
B-8700 Tielt
degroenereisgids@lannoo.be

De Groene Reisgids
Uitgeverij Terra Lannoo bv
Postbus 23202
1100 DS Amsterdam Zuidoost
info@terralannoo.nl

www.lannoo.com

D/2020/45/344 - NUR 512
ISBN 978 94 014 6516 8

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.